

65596

6

FOND PENAL

~~~~~  
& Dosar penal nr.4300/77 &  
& privind pe : &  
& - GOMA PAUL &  
& - DRAGOESCU VLAD &  
& - BEDIVAN NICOLAE &  
& - Volumul VI. &  
& F.P. &  
~~~~~


4887752

P 000313, Vol. 6

P313/6

I

O P I S

- cu materialele existente în dosar

Vol. V

Nr. crt.	Denumirea materialului	Pagina
1.	Rezoluția de atașare din 12.04.1977	1
2.	Nota cuprinzând transcrierea benzilor magnetice aparținând lui GOMA PAUL și ridicate cu ocazia percheziției domiciliare.	2 - 9
3.	Două casete benzi magnetice tip C - 60 atașate la dosar cu sigiliul de plumb C.S.17	10

OFITER DE CERCETARE PENALA
Maior

Gordan Valer

MINISTERUL DE INTERNE
Direcția cercetări penale
Dosar penal nr. 4300/1977

REZOLUTIE

București, 12 aprilie 1977

Lt.colonel BISTRAN IOSIF și Lt.colonel MATEIUC PAVEL
ofițeri de cercetare penală din Ministerul de Interne - Direcția
cercetări penale ;

Studiind materialul probator existent în cauză privind
pe inculpatul GOMA PAUL, cât și obiectele ridicate cu ocazia
percheziției domiciliare din 9 aprilie 1977;

În vederea dispunerii de măsuri asupra obiectelor
ridicate conform dispozițiilor art.109 Cod procedură penală, am
constatat următoarele :

Poziția 35 din procesul verbal de percheziție repre-
zintă 12 benzi magnetice tip C-60 pentru casetofon.

Trecînd la audierea acestora am stabilit că două
conțin înregistrări ale emisiunilor postului de radio auto inti-
tulat " Europa Liberă".

Intrucît acestea pot constitui mijloace de probă am
trecut la transcrierea celor două benzi, în note separate, care
se atașează la prezentul proces verbal.

În temeiul art.203 și 109 C.pr.pen.,

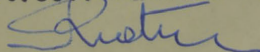
DISPUNEM :

Atașarea celor două benzi magnetice la dosarul penal
nr. 4300/1977 privind pe inculpatul GOMA PAUL.

ORGANE DE CERCETARE PENALA

Lt.col. Bistran I.

Lt.col. Mateiuc P.

2

N O T A

=====

- cuprinzînd transcrierea benzii magnetice aparținînd lui GOMA PAUL și ridicată cu ocazia percheziției domiciliare.-

PAUL GOMA și soția sa se joacă cu copilul după care ascultă postul de radio "Europa Liberă" unde DUMITRU TEPENEAG spunea:

... "crează un precedent și mai întîi e înainte de toate o insultă la adresa scriitorilor, la adresa întregii bresle scriitoricești, deși prea mult nu ar trebui să mă mir pentru că și aici, unde aflu acum... pentru că în România nu știam că BENIUC a ajuns vicepreședinte. Deci același BENIUC care a fost izgonit la modul în care a fost izgonit în 1965, reintră în postul de conducere și e din nou coleg cu un scriitor de statură fizică și morală a lui GEO BOGZA, care a ținut celebrul discurs în care BENIUC era numit nici mai mult nici mai puțin - mi-aduc perfect de bine aminte - acest pitic infam și atunci pentru mine e foarte greu să explic în fracție ce se întîmplă ce factori au acționat încît scriitorii să se accepte și crează și precedent și această insultă. Nu-i vorba numai de excluderea mea, excluderea mea e un semn, dar și intrarea lui BENIUC, în postul de vicepreședinte e cu un alt semn".-

(O voce de femeie.....) "Îți mulțumesc DUMITRU TEPENEAG și probabil că despre toate aceste lucruri și despre starea actuală a literaturii române ca și a Uniunii Scriitorilor vom mai avea de discutat".-

(O voce de bărbat...).

"De la Paris, MONICA LOVINESCU, ne vorbește despre mitingul care a avut loc pentru a sprijini acțiunea "DUCO" din noua publicație "CAHIER DE L'EST" a cărei șef redactor este DUMITRU TEPENEAG, exclus recent din Uniunea Scriitorilor Români".-

"Să reamintesc apelul semnat de foarte mulți scriitori francezi care au văzut în această excludere un adevărat sabotaj al politicii de destindere și de colaborare între

est și vest. Revista mai sus citată considerînd că rolul ei constă tocmai în a fi o punte între mumeie și cealaltă".-

"Să vă mai spun că acest apel semnat inițial de academicianul EUGEN IONESCU, căruia i s-au alăturat PIER DEX și alți aproape treizeci de cunoscuți scriitori, este zilnic semnat de mulți alții, lista celor care se cred obligați să lupte pentru libertatea oamenilor. Cred că nu e nevoie, fiindcă veți urmări cu interes reportajul MONICAI LOVINESCU, privind acest miting, adevărata manifestare, demonstrație pentru libertate".-

"Aveți legătura cu studioul nostru din Paris; MONICA LOVINESCU".

"Joi seara a avut loc într-o sală de conferințe din sen.... la Paris, o dezbatere organizată de Comitetul de onoare al revistei CAHIERS DE L'EST pornind de la cazul redactorului șef al acestei reviste D. TEPENEAG, exclus din Uniunea Scriitorilor de la București, dar extinzîndu-se asupra temei mai largi a libertății de expresie și destindere.-

"Înainte de orice dare de seamă trebuie mai întîi să insistăm asupra ecoului stîrnit printre intelectualii francezi de excluderea lui TEPENEAG. Numai acest ecou explică o sală atît de înșesată de oameni încît nu am putut remarca toate figurile cunoscute. Să cităm totuși printre participanții pe JO DIETER, secretarul penclubului francez, pe JAK MONTE de la "Nouvel Literar" care a luat cuvîntul în numele scriitorilor francezi, pe MICHAEL DUDI ..., pe MICHAEL DAR...., pe scriitorul rus MAXIMOV, pe Această dezbatere care a ținut peste trei ore, era prezidată de directoarea acesteia CAHIERS DE L'EST, SANDA STOLOJAN, la tribună se aflau membrii comitetului de onoare al revistei, EUGEN IONESCU, pe care nu mai avem nevoie să vi-l prezentăm, PIER DEX fostul redactor al săptămînalului unul dintre cei mai cunoscuți intelectuali comuniști francezi și care a rupt cu partidul în urma revelației cehoslovace și a descoperirii lui SOLJENITIN. PIER DEX este de altminteri autorul unei cărți despre SOLJENITIN și FRANTZ SAFFETTO, autorul printre altele a unui amplu studiu asupra democrației populare, care este o lucrare de referință.-

"SANDA STOLOJAN a deschis ședința dînd lectură unei scrisori a lui JOMARI DOMENAC, directorul revistei "Spry", care după ce regreta că nu poate fi prezent, scria, cităm:

"Nu e vorba prietenului nostru TEPENEAG de nedreptatea săvârșită împotriva lui, de suferința, de neliniștea sa. E vorba de un caz exemplar, în momentul în care se vorbește de organizarea coexistenței în Europa și de codificarea între națiuni a regulilor schimbului de idei și de persoane, iată că autoritățile române lovesc un scriitor, care tocmai voia ca literatura vie să circule între cele două europе.- Revista CAHIER DE L'EST sînt un instrument nou și prețios de apropiere și de pace și JOMARI DOMENAC încheia: tocmai din această pricină este revista vizată, să se știe c-o vom apăra cu obstinație și tărie, ne-am săturat să ni se tot laude libertăți, în practică violate, libertăți formale, libertăți ipocrite. A luat apoi cuvîntul PIER DEX, ascultați-l: (vorbește în limba franceză).

"Cînd am aflat despre excluderea lui DUMITRU TEPENEAG din Uniunea Scriitorilor Români, am reflectat la motivele acestei excluderi, în raport cu primele două numere din CAHIER DE L'EST, care produc tocmai o literatură vie, o literatură neoficială".-

"Au fost primele cuvinte ale lui PIER DEX, care a insiatat apoi asupra intelectualilor persecutați în Cehoslovacia normalizată. Cealaltă Cehoslovacie a intelectualilor di... a primăverii de la Praga era și ea reprezentată la tribună de unul din protagoniștii ei de seamă, filozoful ceh JAM VITAC".-

"EUGEN IONESCU, s-a oprit la un alt aspect al destinderii; adeziunea Uniunii Sovietice la Convenția drepturilor de autor de la Geneva, prin care, de fapt, Kremlinul tinde după EUGEN IONESCU, să oprească publicarea în occident a scriitorilor neconformiști". (Urmează un discurs în limba franceză).-

"Dacă nu împiedicăm acest lucru prin proteste vehemente, spune EUGEN IONESCU, creatorii vor fi transformați în funcționari ai statului și astfel CULTURA va muri".-

"Această adeziune a Uniunii Sovietice la Convenția de la Geneva, continuă EUGEN IONESCU, nu este făcută pentru a proteja pe autori ci pentru a-i împiedica să se exprime".-

"Asupra aceluiași aspect se va opri și D. TEPENEAG, reluînd ideia lui EUGEN IONESCU". (Urmează discursul în limba franceză).-

"Mi-e frică spune DUMITRU TEPENEAG că sovieticii care au început, cum a spus și IONESCU, să-și impună cenzura prin intermediul organizațiilor occidentale, să nu exporte și ideia necesității cenzurii".-

"Dezbaterea asupra căreia vă promitem să revenim (spune MONICA LOVINESCU) deoarece ea nu poate fi rezumată în câteva minute, în cursul ei au fost evocate toate persecuțiile de scriitori, din Cehoslovacia, din Ungaria, s-a încheiat cu aceste cuvinte ale lui FRANCOIS FEITEL...."

"În numele comitetului de onoare al revistei CAHIER DE L'EST, spune FRANCOIS FEITEL, vă cerem să dați o cât mai largă publicitate apelului nostru în favoarea lui TEPENEAG. Ajutând revista, ajutați în același timp pe intelectualii din răsărit, cu care această revistă stabilește contact. Acest apel a și primit o largă publicitate.-

"El a fost în scurt timp publicat în "LE FIGARO" și "L'MOND"...și pînă acum a fost semnat de vreo cincizeci de intelectuali francezi printre care romancierii "ALAN RODRIGO... de poezii MICHEL DOGNI, BERNARD NOEL, de exilații JAN PIERFAI, CLOD RUA, etc.etc.ar fi de fapt mult mai rapid să-i numărăm pe intelectualii parizieni de vază care nu au semnat!-

"Este pentru prima oară cînd Uniunea Scriitorilor Români, se află în plină actualitate pariziană. Acesta să fi fost la București scopul excluderii lui DUMITRU TEPENEAG? O astfel de amplă și negativă publicitate?"

"Mulțumesc MONICA ... (o voce de bărbat).

(O altă voce de bărbat) "De cînd VIRGIL TEODORESCU a devenit președintele Uniunii Scriitorilor Români, el socotește că opiniile și teoriile sale trebuie urmărite cu mai mare atenție deoarece ele nu-l angajează numai pe el ci într-un fel apasă asupra întregii bresle".-

"Iată de ce MONICA LOVINESCU, ve analiza astăzi un articol recent al lui VIRGIL TEODORESCU, intitulat "Armonia contrariilor" și apărut nu de mult în "România Literară".-

"Natural (spune MONICA LOVINESCU) că din momentul care a fost numit președinte al Uniunii Scriitorilor, VIRGIL TEODORESCU, mai precis ce scrie VIRGIL TEODORESCU, să ne intereseze mai mult ca înainte, deoarece opiniile, teoriile sale, pînă la calitatea scrisului său, nu-l mai angajează numai pe el în numele acestor opinii va conduce breasla scriitoricească, iar calitatea propriei sale literaturi va deveni "voles-noles", un fel de normă pentru producția celorlalți".-

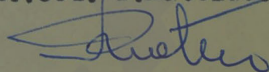
"Așa încît am citit cu deosebită atenție un lung articol al său, mai curînd o profesie de credință și cu atît mai semnificativ, publicat recent pe pagina 3-a, a "României Lite-

rare".Trecem peste uimitoarea lipsă de modestie a poetului mereu convins că ceea ce a scris el va înfrunta timpurile.In tacma scriitoricească această lipsă de modestie, care se numește mai precis vanitate, e la urma urmelor destul de curentă.Mai puțin curent este însă faptul de a fi astfel mărturisit categoric; pudoarea, conveniențele, uneori orgoliul care este contrariu vanității și antidotul ei, ferindu-i pe cei mai mulți de astfel de afirmații definitive la lumina zilei sau a tiparului!"-

"Trecem deci peste convingerea inclusă în toate rîndurile acestui articol programatic și anume că poezia sa este o poezie superioară și că cele"...(se întrerupe și urmează muzică simfonică).-

Redată în limba română

Lt.col. P.Mateiuc.

N O T A

- cuprinzînd transcrierea benzei magnetice aparținînd lui GOMA PAUL și ridicată cu ocazia percheziției domiciliare.

Pista Nr.1

Se aud cîteva persoane, femei și bărbați îndemnîndu-se să cînte pentru a fi înregistrați pînă la urma cîntă o femeie în limba franceză, fără a fi acompaniată.

Dupa aceasta este înregistrată o transmisie a unui post de radio străin (.....) care vorbește în limba română spunînd:

- (o voce de bărbat
....." A trebuit să se vorbească despre caritate, dar acest cuvînt nu mai este la modă, a devenit chiar ridicol să vorbești despre caritate sau umanism. Cît despre speranța ea a devenit o noțiune politică, speranța în revoluție. Cuvîntul și-a pierdut calitatea lui spirituală.

Intervine o voce de femeie care spune:

"In incheiere SANDA STOLOJAN, intervine astfel";

"Vreți să spuneți că aceste noțiuni ar trebui puse din nou în circulație cu sensul lor spiritual ? Chiar dacă situația omului ține de un punct de întrebare, rămîne pentru dv. lucruri de răcut totuși ?

- Vocea de bărbat

"Sper că oamenii încep să se trezească puțin, nu de mult a apărut un admirabil interviu a lui OCTAV IOPAZ, care respinge pe tirani. OCTAV IOPAZ, este totuși un om de stînga, el a denunțat tirania lui FIDEL CASTRO, și în același timp s-a dezlănțuit împotriva lui SATRI, pentru că SATRI a viciat inteligența occidentală. S-a mai petrecut un lucru destul de grav și foarte semnificativ la sfîrșitul războiului.

Asasinarea lui GARDI, acest asasinat arăta că oamenii voiau să se îndrepte nu spre pace, nu spre caritate, ci spre cruzime și violență"

Vocea de femeie

"La această trezire" EUGEN IONESCU contribuie în fond prin interviurile și articolele sale care merg împotriva a ceea ce el însuși definea ca "SLOGANELE INTELECTUALE DE STINGA". La sfârșitul lunii septembrie, mai precis la 28.09. el scria de pildă în ziarul "LE FIGARO" un articol intitulat "Aliende și socialismul celorlalți" în care ^{explica} drama trăită de Chile, prin contradicția, după el funcționarea, dintre umanismul lui Ollivier și natura însăși a socialismului, care nu este umanist".

"Nu vom reda integral acest articol despre care ați mai auzit. Dar nu ne putem împiedica să ne oprim la câteva extrase care completează interviul acordat SANDEI STOLOJAN. Pentru EUGEN IONESCU, de pildă, socialismul cu chip uman este o imposibilitate cităm";

"Mi se vorbește mult despre socialismul cu chip uman. Această formula banală și demagogică ne facem să rîdem, rîdem plîngînd, socialismul nu poate respecta individul".

- Vocea de femeie

"Evocînd afacerea "Draitus", de pe vremuri și reacția lui PEGHI care afirma că mai bine se sacrifică instituțiile temporare ca : statul, armata..... decît să se piardă surlețul Franței, printr-o injustiție înrăptuită împotriva unui singur om și adăugînd că această reacție era posibilă pentru că în acea epocă Dumnezeu încă mai exista, EUGEN IONESCU, exclamă;

"Mai e nevoie să citez; milioanele de evrei macelăriți în numele ideii stupide de rasă; cele 20 sau 25 milioane de ruși măcelăriți de Stalin, sau deportați sau inchiși; strigătul celor drepiți, strigătul intelectualilor și poezilor ruși ne spune adevărul. Ochiul celor din occident încep să se deschidă puțin, nu pentru multă vreme, interesele superioare ale statelor și indiferența imbecilă a generoșilor intelectuali de stînga ne vor face să uităm repede acest tipăt. N-am nici o speranță în calitățile morale a acestor intelectuală. Există alienați mintali , dar există și idioți din punct de vedere moral. Idiotenia merală domnește asupra occidentului. Un extremist

.. 2 ..

de stînga fanatic ai mitului înşelator al revoluţiei mai declară
inca că trebuie să trecem prin faza dictaturii proletariului.
După expresia unuia ^{dintre} marii noştri oameni dar care se deş-
teapta totdeauna prea tîrziu, dictatura proletariului este de
fapt - şi noi o ştim de multă vreme - dictatura unuia sau
mai multor tirani, asupra proletariului".

"Continuînd să combata miturile politice prin faptele
politice , EUGEN IONESCU , scrie mai departe" ;

"Dar revoluţionarul ignoră totai ultimii 60 de ani de
istorie. In 1967 scriam tot în acest ziar, cînd se sărbătorea
cei 50 de ani de la Revoluţia din 1917, că se sărbătorea o
jumătate de secol de nefericiri şi catastrofe".

"Si printe exempăele pe care le dă EUGEN IONESCU,
se opreşte şi la cazul României!"

"Românii sînt nevoiţi să sărbătorească la fiecare
23 August, eliberarea ţării lor, cînd de fapt în august 1944
s-a instalat ocupaţia armatei roşii şi dictatura, odată cu
terorarea, cu zecile de mii de oameni fugăriţi , torturaţi,
în (şters puţin) să utilizeze şi azi represiunea , tan-
curile, mitralierele, poliţia, frica."

"Si adaugă"

"Nu ştiu dacă lucrurile ar fi putut să ajungă pîna
aici. Se poate presupune că în mod contrariu gîndirii marxiste ,
numai în ţările cu stadiul agricol se poate înrădăcina co-
munismul. Dar ce aberaţie pentru marxism ? Un diplomat sovietic
în cursul unui dineu cu multă băutură, mărturisea unui francez
că dacă "erenski, ar fi rămas la putere, ruşii ar fi ajuns la
acelaşi rezultat sau chiar la unul mai bun, cu mult mai puţine
pierderi. Din nefericire era nevoie de crimă, era nevoie de
închisori, de cruzime, era nevoie de catastrofă:"

"Dar să nu uităm că acest articol ia rîst dictat lui
EUGEN IONESCU, de frama din Chile, în această lumină mai gene-
rală o situează ei scriind".

"Stim că doi trei ani nimic nu mai merge din punct de
vedere economic în Chile, că era o stare de derută. Gospodinele
revoltate mergînd pîna într-acolo să roage pe ostaşi să răs-
toarne regimul lui ALLENDE, transporturi şi şoferi de camioane
în grevă, ţăranii şi o mare parte a muncitorilor nemulţumiţi
şi așa mai departe. Si iată că totul a fost uitat. Nu mai e

..//..

vina falimentului economic, nu mai e vorba de nemulțumirea generală sau a majorității populației, care a provocat căderea regimului. Acum i se spune că e vina reacțiunii și a americanilor. Iată cum se scrie istoria." Evident că reacțiunea, cum se spune, va trage poate proiit ue pe urma situației, dar dacă totul ar fi mers bine, reacțiunea n-ar fi mișcat, deoarece nu s-ar fi simțit susținută de popor.

"Analizînd mai departe rarele epoci de liberalism ale omenirii, sec. PERICLE, sec. XIX și încep^{sec} al XX-lea, EUGEN IONESCU, nu are impresia că ne îndreptăm spre o astrel de epocă, cimpotrivă scrie el;"

"Am sentimentul ca vom intra din nou în norma multi-seculară a puterii opresive și a tiraniei și poate pentru secole, pînă se va produce din nou un iel de miracol. Cine știe cînd?"

"O speranță totuși, deoarece nu poate fi niciodată, tăgăduit dreptul la speranță. EUGEN IONESCU, incheie astrel:

"NE mai rămîne totuși o speranță". Din acea rusie din care ne-a sosit atîta rîu, s-ar putea printr-o creaptă întearcere a lucrurilor, să ne vină fericirea și libertatea și aceasta grație scriitorilor sovietici, eroi și martiri ale căror nume sînt pe toate buzele, după cum sînt în inima mea".

- . -

După puțină muzică o voce de femeie - aceeași - ;

"Am văzut că pentru EUGEN IONESCU speranța nu poate deveni decît din vocile acelea izolate, martirizate și de ce ne-am speria de cuvinte, eroice, ale intelectualilor din Rusia, iar nu dintr-o soluție pnr politică. Ca de pildă de ce în Conferința de la Helsinki? Trecînd pe planul direct evenimentțial să semnalăm în legătură cu perspectivele deschise sau închise de această conferință, un articol al fostului ministru român NICOLAE PENESCU, în revista "ETI DE PARI" numărul din septembrie. Sub titlul "Europa centrală și răsăriteană și Conferința de la Helsinki", NICOLAE PENESCU, atrage mai întîi atenția asupra obiectivelor pe termen scurt și lung ale Uniunii Sovietice, obiective pur expansioniste. Dat fiind că această conferință nu cuprinde pe ordinea sa de zi situația țărilor satelite, ea nu poate să nu ne neliniștească după

NICOLAE PENESCU, popoarele din Europa Centrală și Răsăriteana și el scrie:

"In numele acestor popoare, foști fruntași politici din țările azi supuse Uniunii Sovietice, au atras atenția guvernelor occidentale asupra primejdiilor pe care o astfel de conferință le-ar prezenta nu numai pentru țările lor, dar și pentru întregul Occident".

analiză
"După o lungă și minuțioasă/a acestor primejdii și a riscului ajutorului economic pe care țările industrializate l-aduc Uniunii Sovietice, **inconveniențele** pe termen lung riscă să se dovedească catastrofice, scrie el, NICOLAE PENESCU privește fără iluzii, nici măcar atât de anunțate "liberă circulație" a ideilor și persoanelor", el afirmă:

"Chiar dacă circulația ideilor și persoanelor ar fi efectivă în cele două sensuri, situația actuală nu ar fi cu mult schimbată". In locul unei conferințe ca cea de la Helsinki, Europa așteaptă o soluționare definitivă a păcii. Cu atât mai mult cu cât sînt reunite condițiile esențiale. Pacea reală și ^{nu} pace provizorie ca aceea de azi, ar îngădui țărilor din Europa centrală și orientală să-și hotărască soarta. Din punct de vedere istoric și geografic aceste țări constituie niște unități, una în nord cu Polonia, alta în sud în bazinul Dunărean și-n Balcani. Ca și marea state occidentale care caută o formulă de unitate politică devenită indispensabilă din pricina noii configurații a lumii, Europa Centrală și Răsăriteana aspiră să și-o afle pe a sa. Ar fi interesul întregii Europe ca ea să parvină la acest rezultat:"

- după puțină muzică:

x

"Tot în perspectiva conferinței de la Helsinki pare în fond scris și articolul lui DUMITRU TEPENEAG, apărut în ziarul "Le'Monde" din 28 septembrie și care este intitulat "Cui îi este frică de mișcare". Revenind la problematica intelectualului atât cel din răsărit cât și cel stîngist din Occident, la care se referea, ne amintim și EUGEN IONESCU, DUMITRU TEPENEAG ajunge la alte concluzii. Comparînd cazurile unui tînar intelectual din răsărit și unui tînar intelectual de stînga din occident, primul cu iluziile frînte de invazia sovietică la Praga, al doilea de eșecul mișcării din mai 1968 la Paris, DUMITRU TEPENEAG, constată:

. / .

"Nimic nu este mai nefast, mai ales pentru un intelectual, decât izolarea de o parte și de alta a cortinei de fier. Mai întâi pentru că are tendința de a idealiza ceea ce se petrece de cealaltă parte. De a nu reține decât părțile bune. Trăim o dublă și tragică neînțelegere. Fiecare își proiectează fantasmale în sistemul social din față, pentru că nu-l cunoaște, sau îl cunoaște doar din spuse. Propaganda oficială mai ales în Răsărit a provocat efectul contrar al celui spontan".

"Trebuie - continuă TEPENEAG - să vezi cu ochii tăi o piață dintr-un oraș a răsăritului pentru a înțelege ce înseamnă mizeria economică, trebuie să vezi mașinile de poliție în cartierul latin, pentru a înțelege ce înseamnă libertatea supravegheată. Mai e oare util de a preciza că această libertate nu este supravegheată în răsărit ci pur și simplu suprimată. Desigur și în ciuda păcatelor sale, societatea democratică și capitalistă este mult mai suportabilă sub toate raporturile și cum să ne mirăm că emigrarea se înfăptuiește în sens unic din răsărit spre apus. Ceea ce nu dovedește însă - continuă DUMITRU TEPENEAG - că această societate democratică și capitalistă e mai puțin ^{blocată} politic decât cealaltă. Pentru individul care s-a născut și a trăit în Occident - mai ales dacă este intelectual - superioritatea prin comparație a sistemului său nu poate fi de ajuns. El poate resimți un sentiment de frustrație sau chiar de opresiune, ca și cetățeanul sovietic terorizat la ideea lagărelor siberiene și aceasta cu atât mai mult cu cât occidentalii n-au putut cunoaște această siberie, decât prin mijlocirea cărților".

"Continuând să încerce a înțelege mecanismul psihologic al unui tânăr intelectual de stînga occidental, DUMITRU TEPENEAG, analizează în același timp ceea ce el afirmă a fi blocarea societăților actuale din apus ca și din răsărit.

"Individul nemulțumit de societatea occidentală și care ignoră o realitate plămădită aparent din idealurile revoluționare, utopice oare? Idealurile pe care le împărtășește acest individ, devine din ce în ce mai inofensive pentru autoritatea pe care o pune în discuție. Propaganda zisă burgheză, mult mai subtilă decât pare la prima vedere, **sfîrșește** prin a monta un spectacol de **tauromahie**".

"Adevărul asupra țărilor socialiste agitat cu îndemînarea de matador, aștîtă întratîta pe revoltatul nostru că acesta ajunge uneori să se automistifice pentru a nu-și pierde credința în socialism. De ce m-aș mai mira în aceste condiții

atunci cînd descopăr la acest idealist dispreț, aproape ură, pentru cei care sosesc din Răsărit și îndrăznesc să se plîngă".

"Insuccesul socialismului în acest Răsărit care continuă totuși paradoxal, să dețină monopolul termenilor privilegiați - socialism, comunism, progres, pace etc.", protejează de minune societatea capitalistă și determină blocarea ei și în același timp blocarea societății adverse".

"În măsura în care libera circulație a persoanelor și ideilor ar pune capăt acestei blocări, ea i se pare de dorit scriitorului roman, sau după cum scrie"

"Idealismul occidental ar putea fi astfel corectat de experiența indivizilor din răsărit. Naivitatea stîngistului, naivitate care poate ajunge la fanatism, ar fi în bună parte vindecată prin contactul cu realismul oarecum sceptic al cetățeanului din răsărit. Doar atunci revolta aceluia nemulțumit din Occident ar putea deveni primejdioasă, pentru forța stabilită. Pierzîndu-și fascinația pentru un model exterior, acest occidental nemulțumit ar fi nevoit să găsească altceva, ar fi obligat să-și dezvolte imaginația politică. De cealaltă parte, contactul n-ar fi mai puțin rodnic, cetățeanul din răsărit atîta vreme oprimat, și-ar regăsi încrederea în sine și generozitatea necesară pentru a încerca, pe partea sa o transformare a societății în care trăiește."

"Cui îi e frică de mișcare se întreabă apoi,
DUMITRU TEPENEAG.

"Mai întîi, evident, guvernelor din răsărit, care au rămas la stadiul unei propagande rudimentare, întemeiate pe minciună și dezinformare, fără a înțelege primejdiile acestei propagande, fără a-și da seama că efectele sale sînt exact contrarii celor scontate".

"Dar nu e totul, după DUMITRU TEPENEAG, s-ar putea ca însuși guvernele din apus să se teamă de această liberă circulație. Spunem verbul la convențional, deoarece scriitorul român, introduce el însuși un "probabil" care atenuază certitudinea și apoi ^{pentru} ca demonstrația nu pare cu totul verosimilă. Iat-o":

"Apoi poate chiar guvernele din apus, în măsura în care contestația socială ar deveni mai eficace, odată terminată această ^{prima} fază de dezorganizare și de derută, față cu spectacolul pseudo-socialismului din răsărit. Si dacă pentru moment guvernele

occidentale sînt cele care reclamă această circulație, fără îndoială că ele mizează pe faptul că această idee nu poate fi acceptată de tabara adversă, care se va afla deci în defensivă, pe planul propagandei ca și pe acela al diplomației".

"Lui DUMITRU TEPENEAG i se pare mai neașteptată în schimb,dezinteresul față de această idee a liberei circulații a stîngii liberale,pe care o găsește singura forță dinamică a societății occidentale. Această sîngă, persistă în eroarea de origine leninistă,dar fără justificările pe care epoca le furnizează lui Lenin, după care societatea occidentală ar putea evolua în mod izolat, independent de evoluția țărilor zise socialiste. Si DUMITRU TEPENEAG scrie:

"Azi ar trebui să fie evident pentru oricine că blocajul societății mondiale,arată raportul dialectic stabilit între cele două tipuri de regim. Un raport atît de strîns încît iești ispitit să vorbești de complicitate la vîrf. Un raport pe care l-au înțeles atît de bine contestatarii ruși. De pildă un ZAHAROV, care își riscă libertatea sau ceea ce îi rămîne din libertate, pentru a atrage atenția asupra importanței hotărîtoare în momentul în care ne aflăm. Opinia lui ZAHAROV este împărtășită de majoritatea cetățenilor din est, chiar dacă cei care au curajul s-o afirme nu sînt prea numeroși. Deoarece această circulație a ideilor nu poate fi reală fără o garanție autentică a libertății de opinie".

"Trecînd dincoace la stîngiștii occidentului DUMITRU TEPENEAG afirmă:

Contestatarii societății occidentale ar trebui să fie interesați de această liberă circulație, cel puțin în aceeași măsură ca acei din est și cum se bucură de libert.....

- s-a sfîrșit pista.

- continuă pe pista a II-a

.....discuție ce ar fi prin ea însăși un prim pas înspre mișcarea și confruntarea ideilor atît de necesare deblocării societăților noastre".

"Insistînd,DUMITRU TEPENEAG,adoptă un ton mai personal, pentru a se adresa acestui interlocutor occidental.:

"Si dacă occidentalul, intelectualul nemulțumit de societatea sa crede că va putea clădi singur un destin social mai bun,i-ași cere să mediteze cu seriozitate la faptul că,la gărul socialist nu poate reveni la capitalism,dar poate

să lunece încetul cu încetul spre un neofascist. Să mediteze la ce s-a petrecut în Cehoslovacia, la violența și ipocrizia invadatorilor, la lașitatea și naivitatea spectatorilor din lumea liberă. Nu e oare simbolic faptul că Praga, unde s-a încercat în zadar să se realizeze acest socialism, cu chip uman se află în centrul Europei? Punct de contact între Răsărit și Apus?"

"Cu această întrebare, își încheie DUMITRU TEPENEAG articolul "Chia per de buje" și care a apărut în ziarul "Le Monde" din 28 septembrie".

x

Aceeași voce de femeie:

"Să nu-l părăsim pe DUMITRU TEPENEAG, dar să ne întoarcem spre literatură - cum începusem - redând fragmente dintr-un articol al scriitorului francez JAN RICARDU, despre romanul lui DUMITRU TEPENEAG "ARTIEJ" apărut anul acesta în editura "FLAMARION de la Pari". Articolul lui JAN RICARDU este intitulat "L'RESERJ D.TEPENEAG" și a apărut în ziarul "Le Monde" din 20 septembrie. De la contestarea socială, trecem deci la contestarea literară. Intr-adevăr JAN RICARDU, începe astfel:

"O știm, romanul modern se distinge de romanul tradițional, tocmai prin povestire. Romanul tradițional i se supune. Romanul modern îl punem în discuție. Una din principalele proceduri ale acestei contestații este utilizarea din ce în ce mai determinantă a principiului de similitudine. Povestirea este avariantă tocmai prin variantele sale".

"După care scriitorul francez, încearcă să determine trei tipuri de variante. Variantele de tip RUSEL, în care povestirea trebuie să admită evenimente legate între ele de similitudinea cuvintelor pe care le prezintă. Astfel a făcut RUSEL, el însuși un text generic".

"Apoi variantele de tip VALERII în care povestirea trebuie să includă scene învecinate de cele pe care VALERII le oferă separat în celebrele sale sonate"

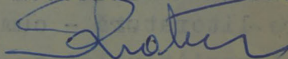
"În sfârșit, variantele de tip REMON KENU, în care povestirea trebuie să integreze diferitele formulări ale unuia și aceluiași eveniment ca în EXERSIL DE STIL, ale acestui scriitor. Într-un mod oarecare diferit noul roman a uzat sistematic de

acest tip de variantă. JAN RICARDU, situează cartea lui DUMITRU TEPENEAG, în domeniul variantelor VALERII. El refuză să rezume cartea, al cărui principiu este tocmai pulverizarea unui stil, dar alege o scenă pentru a dezvălui mecanismele poeziei și scrie:

"Să presupunem această scenă alcătuită din două aspecte, o situație de pildă o călătorie(în continuare vorbește despre modalități, tehnici și variante ale scrierii unui roman.

Redată din limba română.

Lt.col.Mateiuc Pavel

921316 f10.

FILED SERIES
ISPEZ

C.N.S.A.

